

*Лук'янчук Р. В.,**кандидат наук з державного управління*

КРАЦІ ПРАКТИКИ ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОБІГУ КРИПТОВАЛЮТ: СУЧАСНИЙ ДОСВІД АВСТРАЛІЇ

Анотація. Стаття присвячена дослідженню досвіду зарубіжних країн у питаннях законодавчого забезпечення криптовалют, зокрема Австралії. Актуалізовано роль та значення криптовалют у сучасному світі. Структуровано моделі країн світу за рівнем впровадження криптовалют у контексті державної політики. Узагальнено історико-правовий аспект становлення криптовалют в Австралії. Розглянуто австралійський досвід регулювання криптоіндустрії з урахуванням принципу невтручання. Деталізовано здобутки технології блокчейну щодо впровадження механізму ICO (Initial Coin Offering). Розкрито зміст та особливості краудфандінгу. Акцентовано увагу на викликах, які формують необхідність нормативного врегулювання ICO у законодавстві Австралії. Визначено особливості залучення фінансових ресурсів задля удосконалення блокчейн-стандартів на криптовалютному ринку Австралії. Регламентовано засади законодавчого забезпечення оподаткування операцій з криптовалютами та запобігання використанню криптовалют задля легалізації (відмивання) доходів, здобутих злочинним шляхом, та фінансування тероризму у Австралії. Розкрито загрози тенденції кіберзлочинного змісту під час проведення криптовалютних операцій. Висвітлено доктрину австралійського законодавства щодо недопущення використання криптовалют у злочинних цілях. Окреслено повноваження Федеральної поліції Австралії та Австралійської комісії кримінальної розвідки у зв'язку з посиленням кримінальної відповідальності за використання програм-вимагачів у віртуальному середовищі. Визначено основні положення Плану врегулювання криптовалют, який було оприлюднено урядом у 2021 році. Визначено виклики та ризики, пов'язані з повною легалізацією криптовалют у Австралії. Розглянуто особливості діяльності криптобірж. Розкрито конкурентні засади розвитку криптовалютного ринку Австралії. Встановлено шляхи та напрями вдосконалення розвитку криптовалютних сервісів в умовах конкуренції між місцевими криптобіржами та міжнародними. Окреслено шляхи удосконалення правового забезпечення криптоіндустрії Австралії. Визначено передумови подальшого розвитку австралійського ринку фінансових послуг та цифрових активів. Деталізовано інноваційний підхід та передумови створення у Австралії першого криптовалютного банку. Визначено загальні засади функціонування першого криптовалютного банку Австралії. Розкрито причини та значення популяризації криптовалют у Австралії. Підсумовано, що участь великих австралійських банків у поширенні тренду криптовалют неможлива без впровадження технологій блокчейну. Висвітлено наслідки побуювання діяльності офшорних неліцензованих криптобірж на території Австралії на шкоду державним інтересам. Узагальнено шляхи подальшого розвитку австралійської криптоіндустрії та удосконалення її нормативно-правового врегулювання. Визначено перспективи використання криптовалютних сервісів Австралії. Акцентовано увагу

на здобутках австралійського досвіду криптовалютного регулювання та проголошено необхідність його практичного впровадження в українських реаліях з урахуванням особливостей вітчизняного законодавства про віртуальні активи. На основі австралійського досвіду можна стверджувати, що розвиток криптовалютної індустрії передбачає такі інновації, як обов'язкове ліцензування криптовалютних бірж, спрощене оподаткування біржових операцій, установлення нормативних вимог щодо зберігання цифрових активів, упорядкування взаємовідносин у просторі децентралізованих фінансів.

Ключові слова: технологія блокчейн, транзакція, криптоіндустрія, криптовалюта, криптовалютний ринок, віртуальні активи, IT-технології, краудфандінг, криптовалютна біржа, ринок фінансових послуг

Однією з інновацій сучасного світу стала поява особливого виду цифрових валют, які отримали назву «криптовалюта». Всесвітня популяризація цього феномена активно досліджується світовою спільнотою як з позиції базової теорії, так і з точки зору практичного спрямування її подальшого впровадження як інноваційного фінансового інструмента. Проте більшість дослідників та експертів вивчає виключно технічні аспекти та особливості обігу криптовалют. Між тим одностороннє вивчення та опанування криптовалют із позиції опису технічної моделі функціонування не дає можливості повністю розкрити їх зміст як сучасної фінансово-економічної інноваційної категорії. Як наслідок, виникає закономірний дисбаланс, коли економічні нововведення значно випереджають розвиток законодавства, яке має регулювати взаємовідносини між суб'єктами розрахунків та платежів, що посилює можливі ризики на макро- та мікрорівнях. Законодавче врегулювання криптовалют є актуальним питанням, яке має вирішуватись як на рівні кожної держави окремо, так і на міжнародному рівні. Із зростанням популярності криптовалют країни у всьому світі поспішають побудувати нормативні рамки.

Проте все ще не існує розроблених та встановлених міжнародних правил щодо обігу криптовалют. Динамічний розвиток криптоіндустрії провокує сучасні виклики, які мають бути вирішеними саме завдяки законодавчому врегулюванню обігу криптовалют на системній основі. Криптовалюти продовжують свій активний розвиток, викликаний потребами суспільства [11, с. 220]. Загальносвітовою тенденцією є те, що держави намагаються відійти від ситуації правової невизначеності щодо криптовалют [10]. З огляду на стрімкий розвиток та поширення віртуальних активів у світі не існує єдиного узагальненого визначення криптовалюти, яке б однозначно розкривало та тлумачило її зміст, сутність та економічну природу. Певним чином це пояснюється новизною цього фінансового інструмента та різноманіттям технічних завдань і рішень, які реалізуються у системах міжнародних електронних розрахунків, тому у світі

політикуми країн по-різному ставляться до криптовалюти. Так, у більшості держав світу криптовалюти сприймають як звичайну цифрову валюту (Канада, США). Деякі країни світу розуміють криптовалюти виключно як товар (Австрія, Фінляндія, Німеччина), проте інші держави світу категорично забороняють її обіг (Еквадор, Болівія).

За критерієм підходу держави до врегулювання криптовалют усі країни світу можна класифікувати на три такі основні групи:

- держави, в яких криптовалюти мають офіційно закріпленний правовий режим (США, Японія, Швейцарія, Німеччина, Естонія, Канада, Великобританія, Австрія, Швеція, Сінгапур тощо);

- держави, в яких відсутні як правовий режим криптовалют, так і відповідальність за діяльність у сфері ринку криптовалют (Литва, Греція, Камбоджа тощо);

- держави, в яких проведення операцій з криптовалютою заборонено на підставі норм законодавства (Еквадор, М'янма, Лаос, В'єтнам, Індонезія, Ліван, Іран тощо) [3, с. 17].

За таких умов доцільно висвітлити особливості законодавчого забезпечення врегулювання обігу криптовалют у провідних країнах світу, які останнім часом демонструють флагманські позиції у світових рейтингах щодо динамічного розвитку криптоіндустрії та криптовалютних операцій, зокрема в Австралії, де криптовалюти на державному рівні визнаються як легітимний засіб платежів і розрахунків, а кожен громадянин може мати криптогаманець та бути активним учасником біржової торгівлі.

Результати аналізу останніх досліджень і публікацій.

Результати та напрацювання зарубіжного досвіду державного регулювання ринку криптовалют перебували у фокусі уваги таких вітчизняних науковців, як С. Волосевич [1], М. Гребенюк, А. Черняк [2], В. Іванюк [3], І. Краснова [4], В. Михайловський [7]. На монографічному рівні питання правового регулювання цифрових активів у світі досліджували О. Кудь, М. Кучерявенко, Є. Смичок [5]. Європейський досвід регулювання криптовалют розглядали Т. Павленко та М. Дученко [9]. Т. Сміт узагальнював досвід правового врегулювання криптовалют у таких державах, як США, Канада, Великобританія, Японія, Сінгапур, Південна Корея, Китай, Індія [11]. Висвітлення здобутків зарубіжного досвіду у сфері законодавчого забезпечення механізмів розвитку криптоіндустрії у такій провідній країні світу, як Австрія, жоден із зазначених фахівців предметно не здійснював, що посилює актуальність вибраної теми цієї наукової публікації.

Метою статті є визначення особливостей австралійського досвіду законодавчого забезпечення регулювання та обігу криптовалют, формування на підставі їх аналізу сучасних трендів розвитку криптоіндустрії інноваційного характеру.

Виклад основного матеріалу дослідження. Станом на грудень 2021 року, на переконання міжнародних експертів, саме Австрія має усі шанси стати новим всесвітнім центром криптовалют. У цій країні активно розробляється новий регуляторний механізм задля впровадження спрощеної процедури залучення інвесторів у сферу криптоіндустрії. Останнім часом у Австралії спостерігається зростаючий інтерес до криптовалют та сучасних фінансових технологій на основі технології блокчейну. Мотивацією для цього стало побоювання австралійських парламентарів та урядовців того факту, що Австрія потенційно ризикує

відстати від конкурентоспроможної азіатської економіки, якщо країна втратить можливість захопити лідерство у впровадженні нової генерації фінансових інновацій та послуг. Принципове питання для Австралії полягає в тому, що країна більше не може конкурувати зі своїми азіатськими сусідами, коли йдеться про виробництво дешевих товарів і послуг, однак може конкурувати, коли йдеться про фінансові послуги.

В сучасних умовах регулювання сектору у Австралії засновано на принципі невтручання. Уряд виходить із того, що понад 1 млн. австралійців вже інвестували у токени, а будь-які заборони будуть нерациональними та можуть привести до збільшення випадків шахрайства та дестабілізації криптовалютного ринку загалом. Це дає змогу технологічній платформі “Fintech” розвиватися швидкими темпами, що сприяє залученню іноземних суб'єктів господарювання, які мають намір реєструвати свої криптокомпанії саме в Австралії. У цій країні масштабне впровадження технології блокчейну створює сприятливі передумови для розвитку механізму ICO (Initial Coin Offering) у рамках проєктів, які використовують криптовалюти, тобто це формалізований процес обміну криптовалюти на токени, а саме цифрову валюту всередині конкретного проєкту, біткойни, альткойни або смарт-контракти – аналог акцій фондового ринку, які випускають стартапи для залучення коштів на розвиток своїх проєктів. Отже, ICO – це форма залучення інвестицій у вигляді продажу інвесторам фіксованої кількості нових одиниць криптовалют. У рамках реалізації ICO емітент токенів отримує необхідні інвестиції задля розвитку свого проєкту, пропонуючи інвесторам замість певних послуг у майбутньому, наприклад, програмне забезпечення. Проте відсутність чіткого законодавчого врегулювання і взаємодія учасників смарт-угоди онлайн робить інвестиції в ICO досить ризикованою справою. На цьому фоні правовий статус ICO, порядок проведення та вимоги до ІТ-компаній нині не регулюються законодавством жодної країни світу. Це робить означений напрям залучення інвестицій більш простим і доступним способом, а також більш ризикованим. Водночас законодавче регулювання ICO є необхідним для його подальшого розвитку, і деякі кроки в цьому напрямі вже були здійснені. Так, у вересні 2017 року Комісія з цінних паперів та інвестицій Австралії опублікувала керівництво з юридичних обов'язків для компаній, які проводять краудфандінг, тобто спільне фінансування проєктів криптовалютного спрямування. Одночасно в тому ж році уряду Китаю і Південної Кореї повністю заборонили залучення інвестицій за допомогою ICO.

Австрія – одна з перших держав світу, яка суцільно прийняла та використовує технологію блокчейну та легалізувала криптовалюту, що надало потужний поштовх для появи підприємств нового класу. Саме тому Австрія, намагаючись забезпечити сприятливі умови для розвитку криптовалютного ринку та створення власних фінансово-технологічних потужностей, демонструє революційні наміри стати однією з найбільш прогресивних юрисдикцій та не виключає масштабне використання технології децентралізованої мережі блокчейну у різних сферах державного регулювання. На цьому фоні відбувається системна робота на постійній основі щодо залучення фінансових ресурсів задля удосконалення блокчейн-стандартів, а Австралійська комісія з цінних паперів та інвестицій активно співпрацює зі стартапами, які займаються розробками у сфері технології розрахунків криптовалютою.

Ще у 2013 році Резервний банк Австралії визначив криптовалюту як альтернативу валютам різних країн світу та сучасну платіжну систему. Фактично активний процес входження криптовалюти на австралійський ринок почався ще у грудні 2013 року, коли головний регулятор – Резервний банк Австралії – визнав її легальною. При цьому Комісія з цінних паперів та інвестицій Австралії спочатку не розглядала криптовалюту як фінансовий продукт, а також криптовалютна діяльність не підлягала обов'язковому ліцензуванню. Водночас спочатку Австралія тлумачила “bitcoin” як товар, а транзакції з ним – як бартер, з них стягувався податок на товари й послуги (ПДВ). Таким чином, податок на криптовалюту з австралійців стягувався двічі: перший раз у момент покупки криптовалюти, а другий – під час використання її як платіжного засобу. Такий механізм багато разів піддавався критиці, й у березні 2016 року уряд Австралії пообіцяв вирішити цю проблему.

Однак лише 1 липня 2017 року Резервний банк Австралії розпочав розглядати біткойн як гроші і запропонував на розгляд законопроект, покликаний вирішити проблему «подвійного оподаткування» для криптовалюти. За результатами схвалення відповідного закону, податкова служба Австралії навіть скасувала можливість запровадження оподаткування криптовалютних операцій. З того часу операції з криптовалютою, криптовалютні транзакції в Австралії обкладаються стандартним податком та податком на прибуток. Водночас під час використання криптовалюти як інвестицій не виникає необхідність сплати податку на приріст капіталу.

Таким чином, уряд Австралії скасував податки за всі операції, здійснювані з використанням криптовалют. З 1 липня 2018 року в цій країні для біткойну та інших криптовалют запровадили єдиний податок на товари та послуги. Цей крок пов'язаний із більш широким міжнародним обговоренням податкового оброблення віртуальних активів із прив'язкою до технології блокчейну. Такий стан речей досить вигідний як для торговців криптовалютою, оскільки їм не потрібно платити податки за кожну операцію, так і для австралійських громадян, оскільки їм не потрібно платити податки за будь-яку свою покупку. Також законодавчо встановлено, що усі доходи від операцій з біткойнами потрібно включати у податкові декларації.

У 2018 році Австралійська біржа цінних паперів (ASX) оголосила, що технологія блокчейну буде повністю застосована в економічній системі країни через два роки після завершення періоду тестування. На цьому фоні в Австралії існує легальна можливість виплачувати заробітну плату у криптовалюті, проте тільки за умов наявності відповідного договору між працівником та роботодавцем. З 2018 року в цій країні навіть дозволили видавати кредити під заставу криптовалют. Окрім того, з 2016 року в Австралії активно розробляється законодавство у сфері протидії легалізації (відмивання) доходів, здобутих злочинним шляхом, та фінансування тероризму, особливо в контексті виявлення правопорушень під час діяльності криптовалютних бірж.

Таким чином, після визнання біткойна грошовим засобом австралійці, окрім податкового, зіткнулися з ще одним регулюванням, а саме внесенням криптовалюти до законодавства про боротьбу з відмиванням коштів та тероризмом. Прискіплива увага при цьому приділяється жорстким санкціям за нелегальні операції з біткойнами. Так, кримінально-правова політика

Австралії передбачає покарання не лише для провайдерів, які працюватимуть без ліцензій, але й для їх клієнтів за користування отриманою з неліцензованих джерел криптовалютою (в результаті операцій із незареєстрованим цифровим провайдером обміну валют).

У жовтні 2021 року законодавці Австралії представили План урегулювання криптовалют, який мав окреслити баланс між захистом інвесторів та розвитком криптовалютної галузі. У його положеннях чітко зафіксовано такі інновації, як запровадження нового ліцензування діяльності криптобірж, створення методологічних засад задля зберігання цифрових активів, упорядкування взаємовідносин у просторі децентралізованих фінансів. Також у 2021 році в Австралії було схвалено Закон «Про боротьбу з кіберзлочинністю» [12], відповідно до положень якого уповноважені правоохоронні органи можуть накладати арешт на цифрові активи або заморожувати криптовалютні транзакції, пов'язані з кіберзлочинністю, незалежно від країни походження. Також Федеральний уряд Австралії вніс поправку до чинного законодавства цієї країни, яка передбачає посилення кримінальної відповідальності за використання програм-вимагачів. Законодавчо передбачено також створення «Реєстру цифрових валют», який би підпорядковувався Центру звітності та аналізу транзакцій (AUSTRAC), головним агентством фінансової розвідки Австралії. Підставами для цього стали масові кібератаки на австралійські підприємства та державні установи у 2020 році. Цей сплеск злочинності привів до потужних збитків економіки держави у розмірі 1,4 млрд австралійських доларів. Таким чином, Федеральна поліція Австралії (AFP) та Австралійська комісія кримінальної розвідки (ACIC) отримали нові повноваження.

Законодавчо встановлено, що криптовалюти в Австралії повністю легалізовані, а законодавство класифікує криптовалюту як власність, яка у подальшому обкладається податком на приріст капіталу. Криптовалютні біржі мають право працювати безкоштовно за умов, що вони обов'язково зареєстровані в Австралійському центрі звітів та аналізу транзакцій (AUSTRAC). Проте у цій країні спостерігається неабияка конкуренція на криптовалютному ринку між місцевими криптовалютними біржами, такими як “Swyftx”, “CoinSpot”, “CoinJar”, “BTC Markets”, та великими торговельними міжнародними площадками, такими як “Kraken”, “Gemini”, “Binance”, які тільки зайшли на відповідний ринок Австралії задля його опанування.

Наприклад, у 2020 році біржа “Kraken” викупила австралійську торгову платформу “Bit Trade”, щоб розширити свій вплив у Азіатсько-Тихоокеанському регіоні. Міжнародна криптовалютна біржа “Binance” за прикладом “Kraken” відкрила свій підрозділ у Австралії, який керується компанією “InvestbyBit Pty Ltd”. Задля запровадження доступних та сприятливих умов для місцевих громадян навіть міжнародна криптовалютна біржа “Binance” ще у 2019 році оголосила про запуск платформи “Binance Lite Australia”, через яку мешканці Австралії зможуть купувати біткойни у більш ніж 1 300 газетних кіосках по всій країні, при цьому комісія за такі операції складе 5%. Перед використанням сервісу клієнтам буде необхідно верифікувати аккаунт і пройти усі необхідні процедури погодження. Верифіковані користувачі зможуть розміщувати онлайн-замовлення, вносити гроші і отримувати біткойни на свої адреси протягом декількох хвилин.

У такій ситуації саме конкуренція стимулює та провокує місцеві криптовалютні біржі постійно удосконалювати свої сервіси надання послуг у сфері купівлі-продажу цифрових активів, адже австралійські користувачі поки що віддають суттєву перевагу місцевим криптовалютним біржам, навіть в умовах проведення міжнародними біржами, представленими у Австралії, потужних рекламних кампаній на свою користь. Однак великі міжнародні гравці на криптовалютному ринку Австралії мають серйозний намір посісти лідерські місця у цьому сегменті, намагаючись звести нанівець місцевий біржовий криптобізнес. Це засвідчує той факт, що Австралія залишається важливим стратегічним та привабливим ринком поширення криптовалют у світових масштабах.

Таким чином, австралійський ринок фінансових послуг та цифрових активів залишається стабільним до конкуренції з боку міжнародних криптовалютних гравців. Конкуренція між криптовалютними біржами залишається важливою складовою частиною, яка сприяє більш якісному обслуговуванню користувачів. При цьому місцеві криптовалютні біржі не відчують загрози з боку названих великих міжнародних бірж, таких як “Kraken”, “Gemini”, “Binance”. Проте на цьому фоні уряд Австралії не поспішає розробляти чіткі нормативні вимоги щодо криптовалют та затверджувати правила регулювання обігу криптоактивів. Очікується, що до криптовалют будуть застосовуватися такі ж нормативні вимоги, які і до традиційних фінансів, але з урахуванням певних особливостей, таких як посилення складових частин зовнішнього аудиту, контроль за відповідною рекламою, правила надання звітності.

У 2021 році “Commonwealth Bank of Australia” (CBA) став першим комерційним банком у країні, який запустив криптовалютні послуги для своїх клієнтів. Ця банківська установа надає послуги з купівлі, продажу та зберігання криптовалют та співпрацює з нью-йоркською компанією “Gemini Trust” щодо надання послуг з обміну та зберігання. Рішення щодо впровадження нових послуг було схвалено у зв’язку зі зростаючим попитом клієнтів банку отримувати доступ до криптоактивів саме як інвестицій. Очікується, що цей крок банку принесе криптовалютні надходження 6,5 мільйонам його клієнтів, а пілотна програма нових криптосервісів активізує попит на криптовалюту. На переконання уповноважених осіб цієї банківської структури, зростаючий попит на цифрові активи з боку клієнтів створює як певні проблеми, так і можливості для розвитку сектору фінансових послуг, у якому з’явилася значна кількість нових гравців та бізнес-моделей, які впроваджують інновації в цій сфері. У рамках реалізації цього проєкту також планується підтримка десяти криптовалют, зокрема біткойну, ефіріуму, літекойну.

Шалена популяризація криптовалют в Австралії примусила банки змінити тактику з простого спостереження за цією індустрією до необхідності проведення рішучих та оперативних дій, тобто ті банківські установи, які будуть відставати від інтеграції блокчейн-технологій у своїй діяльності, матимуть потенційні збитки. Навіть генеральний директор “Blockchain Australia” С. Валас повідомив про неминучість приєднання інших великих австралійських банків до тренду криптовалют під егідою “Commonwealth Bank of Australia” (CBA). Тим часом австралійський національний регулятор фінансових ринків також проявляє великий інтерес до зростаючого криптопростору. Нещодавно було оприлюднено застереження щодо

діяльності офшорних неліцензованих криптобірж, які зазвичай пропонують операції з криптодеривативами. На цьому фоні клієнти висловлюють занепокоєння стосовно функціонування деяких сумнівних криптосервісів, які представлені на цьому ринку, включаючи ризик шахрайства та відсутність довіри до деяких нових постачальників [14]. Враховуючи такі побоювання, держава має намір протягом 2022 року ліцензувати абсолютно усі свої криптовалютні біржі, які функціонують у юрисдикції Австралії. Невиконання цих умов передбачає штрафні санкції, включаючи кримінальне переслідування засновників та визнання таких торговельних площадок незаконними. Прогнозується, що Австралія може використати досвід таких країн, як Канада та Бразилія, щодо створення власного біржового фонду “Ethereum-ETF” (Exchange Traded Fund), адже безпосередньо з цифровими грошима цей біржовий фонд не працюватиме, а це означає, що активи перебуватимуть під надійним захистом. На відміну від звичайних бірж, які неодноразово зламували та грабували хакери на сотні мільйонів доларів США, емітенти біткойн – ETF нестимуть відповідальність за збереження заощаджень клієнтів та їх страхування. Такі інститути заохочують та стимулюють залучення до сегменту ринку інституційних інвесторів, які прагнуть отримати спрощений доступ до криптовалют.

Таким чином, популярність біржових фондів на основі криптоактивів серед інвесторів має тенденцію до постійного динамічного зростання. На цьому фоні компанії, які спеціалізуються на криптовалютах, використовують технологію блокчейну та активно сприяють укладанню смарт-контрактів. Послуги, пов’язані з віртуальними валютами, відповідно до місцевого законодавства, підпадають під визначення «фінансовий продукт», у зв’язку з чим отримання ліцензії щодо надання фінансових послуг в Австралії – обов’язкова умова для роботи криптообмінників та криптовалютних бірж. У цій країні існує два види торгівлі криптовалютою, а саме централізований та децентралізований. Обидва мають свої переваги та недоліки щодо забезпечення безпеки та надійності відповідних операцій. На відміну від централізованих бірж, децентралізовані біржі не мають зручного інтерфейсу та досить складні у використанні. Хоча більшість трансакцій відбувається на централізованих біржах криптовалют, децентралізовані біржі є кращими з точки зору запобігання маніпуляціям на ринку та мінімізують ризики злому криптогаманців. У зв’язку з цим в Австралії усі криптовалютні біржі мають бути ліцензовані.

Висновки. Проаналізований досвід Австралії переконливо засвідчує, що процес легалізації та визначення статусу криптовалют набагато вигідніший для держави, ніж для користувачів, оскільки для першої створює додаткові можливості контролю та отримання додаткового прибутку, а для інших учасників лише накладає додаткові обмеження. Залишаючись одним зі світових лідерів у сфері розвитку світової криптоіндустрії, Австралія робить важливі кроки щодо розроблення власної нормативно-правової бази задля підтримання конкурентного середовища на криптовалютному ринку країни та посилення захисту цифрових активів громадян, серед яких понад 1 млн. мають власні криптовалютні заощадження.

Розвиток криптовалютного ринку Австралії перебуває в умовах формування жорстких конкурентних засад, постійного удосконалення сприятливого інструментарію віртуальних активів та динамічного розвитку відповідних сервісів.

Вбачається, що для України досвід Австралії у сфері законодавчого забезпечення обігу криптовалют є корисним та має бути запозиченим з урахуванням національних особливостей вітчизняного законодавства про віртуальні активи.

Література:

1. Волосович С. Державне регулювання ринку криптовалют: зарубіжний досвід. *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право*. 2018. № 1. С. 97–110.
2. Гребенюк М., Черняк А. Деякі аспекти обігу криптовалют: сучасний зарубіжний досвід правової регламентації. *Підприємництво, господарство і право*. 2018. № 8. С. 218–221.
3. Іванюк В. Фінансово-правове регулювання ринку криптовалют в Україні: автореф. дис. ... докт. філософ. : спец. 081 «Право». Тернопіль, 2021. 21 с.
4. Краснова І. Світовий досвід регулювання криптовалют. *Наукові праці НДФІ*. 2017. Вип. 4. С. 48–51.
5. Кудь О., Кучерявенко М., Смичок Є. Цифрові активи та їх правове регулювання у світі розвитку технології блокчейн : монографія. Харків : Право, 2019. 216 с.
6. Логойда В. Перспективи врегулювання правового статусу криптовалюти в Україні. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. 2021. № 63. С. 152–157.
7. Михайловський В., Костюк О. Визначення поняття «криптовалюти»: міжнародний досвід. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2019. № 1. Т. 2. С. 226–231.
8. Овчаренко А. Правове регулювання віртуальних активів та криптовалют в Україні: сучасний стан та перспективи. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2020. № 4. С. 200–202.
9. Павленко Т., Дученко М. Регулювання криптовалют: досвід ЄС. *Гроші, фінанси і кредит*. 2019. Вип. 27. С. 322–328.
10. Погрібний Д. Актуальні проблеми визначення правового статусу криптовалют в контексті формування цифрової взаємозалежності. *Theory and Practice of Jurisprudence*. 2019. Issue 2 (16). URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/270266935.pdf> (дата звернення: 25.11.2021).
11. Федоров С. Державний фінансовий контроль і криптовалютні операції. *Підприємництво, господарство і право*. 2019. № 3. С. 218–222.
12. Smith T. Cryptocurrency Regulations around the World. URL: <https://www.investopedia.com/cryptocurrency-regulations-around-the-world-5202122> (дата звернення: 25.11.2021).
13. Ransomware action plan of Australia 2021. URL: <https://www.homeaffairs.gov.au/cyber-security-subsite/files/ransomware-action-plan.pdf> (дата звернення: 25.11.2021).
14. Australia's Commonwealth Bank Is Set to Launch Cryptocurrency Services URL: <https://www.financemagnates.com/cryptocurrency/news/australias-commonwealth-bank-is-set-to-launch-cryptocurrency-services> (дата звернення: 25.11.2021).

Lukianchuk R. The best practices in legal enforcement of cryptocurrencies: the current experience of Australia

Summary. The article is devoted to the study of the experience of foreign countries in the legislative support of cryptocurrencies, in particular Australia. The role and significance of cryptocurrencies in the modern world are actualized. The models of the countries of the world on the level of introduction of cryptocurrencies in the context of the state policy are structured. The historical and legal aspect of the formation of cryptocurrencies in Australia is generalized.

The Australian experience of regulating the cryptoindustry taking into account the principle of non-interference is considered. The achievements of blockchain technology on the implementation of the ICO (Initial Coin Offering) mechanism are detailed. The content and features of crowdfunding are revealed. Emphasis is placed on the challenges that shape the need for ICO regulation in Australian law. The peculiarities of attracting financial resources in order to improve blockchain standards in the cryptocurrency market of Australia are identified. The principles of legislative support for the taxation of cryptocurrency transactions and the prevention of the use of cryptocurrencies for the purpose of legalization (laundering) of proceeds from crime and terrorist financing in Australia are regulated. Threatening trends in cybercrime during cryptocurrency transactions have been identified. The doctrine of the Australian legislation on prevention and prevention of use of cryptocurrencies for criminal purposes is covered. The powers of the Australian Federal Police and the Australian Criminal Intelligence Commission have been outlined in connection with the strengthening of criminal liability for the use of ransomware programs in a virtual environment. The main provisions of the Ransomware action plan of Australia 2021 are outlined. The challenges and risks associated with the full legalization of cryptocurrencies in Australia have been identified. Features of cryptocurrency exchange activity are considered. Competitive principles of development of the cryptocurrency market of Australia are revealed. The directions of improving the development of cryptocurrency services in the conditions of competition between local cryptocurrencies and international ones are established. The directions of the improvement of the legal support of the Australian crypto industry are outlined. The preconditions for further development of the Australian market of financial services and digital assets have been identified. The innovative approach and preconditions of creation of the first cryptocurrency bank in Australia are detailed. The general principles of functioning of the first cryptocurrency bank of Australia are defined. The reasons and significance of cryptocurrency popularization in Australia are revealed. It is concluded that the participation of large Australian banks in the spread of the cryptocurrency trend is impossible without the introduction of blockchain technology. The consequences of fears of offshore unlicensed cryptocurrencies in Australia to the detriment of public interests are highlighted. The directions of the further development of the Australian crypto industry and improvement of its normative-legal regulation are generalized. The prospects for the use of cryptocurrency services in Australia have been identified. The emphasis is placed on the achievements of the Australian experience of cryptocurrency regulation and the need for its practical implementation in the Ukrainian realities, taking into account the peculiarities of domestic legislation on virtual assets. Based on the Australian experience, it can be argued that the development of the cryptocurrency industry involves such innovations as: mandatory licensing of cryptocurrency exchanges, simplified taxation of exchange transactions, setting regulatory requirements for the storage of digital assets, streamlining relationships in decentralized finance.

Key words: blockchain technology, transaction, cryptocurrency industry, cryptocurrency, cryptocurrency market, virtual assets, IT-technologies, crowdfunding, cryptocurrency exchange, financial services market.